

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 166 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 133 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามประเภทโรงเรียน และเทียบสัดส่วนแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 133 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ประถมศึกษา	112	87
2. ขยายโอกาสทางการศึกษา	54	46
รวม	166	133

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีของกริฟฟิธส์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert, 1987 cited in Best & Kahn, 1993, p. 247) เพื่อวัดระดับ ผู้นำของผู้บริหารการศึกษาโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอ บางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ซึ่งมี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน ด้านการเข้าสังคม ลักษณะแบบสอบถามเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เรียงจากน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จาก หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยยึดแนวทางทฤษฎีของกริฟฟิธส์ (Griffiths, 1956, pp. 243-253) คือ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน และด้านการเข้าสังคม

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths) มาใช้เป็นแนวทางและได้เพิ่มเติมข้อคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้

3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแยกออกเป็น การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) การทดสอบค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามลำดับดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่อประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ตรวจแก้ไขความถูกต้องของแบบสอบถาม

1.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้วนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจน ความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1.2.1 ดร.สมุทร ชำนาญ

หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหาร
และผู้นำการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำศูนย์
นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำ
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.3 รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี

อาจารย์พิเศษศูนย์นวัตกรรม
การบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอต่อประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงเป็นขั้นตอนสุดท้าย

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับข้าราชการครูในโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 - .80

2.2 นำแบบสอบถามจากข้อ 2.1 ทุกข้อมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1970, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่น .97

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ขอนหนังสือจากศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามข้าราชการครูในโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 133 ฉบับ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ให้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนด และอีกส่วนหนึ่งผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

2. การจัดกระทำข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 133 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

2.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามค่าน้ำหนักแต่ละข้อและบันทึกลงคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาตรวจให้คะแนน โดยให้นำนักคะแนนตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert, 1987 cited in Best & Kahn, 1993, p. 247) ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

2. การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบโดยอาศัยแนวคิดของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2537, หน้า 85) ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีการปฏิบัติมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีการปฏิบัติมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีการปฏิบัติปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีการปฏิบัติน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย คือ

1. ในการศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สถิติที่ใช้ คือ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มบางบ่อ 2 อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามประเภทโรงเรียน ใช้การทดสอบค่าที (t -test)